

Sang, musik og de pædagogiske læreplanstemaer

Hermed en oversigt over forskningsresultater, i hvilke arbejdet med sang og musik kan relateres direkte til de seks læreplanstemaer fra "Bekendtgørelsen om temaer og mål i pædagogiske læreplaner af §8a i lov om Social Service, jf. lovbekendtgørelse nr. 764 bilag 1 pkt. 1-6"

1. BARNETS ALSIDIGE PERSONLIGE UDVIKLING

Børn, som finder deres stemme gennem sangaktiviteter i grupper, finder sig selv og får et mere positivt billede af sig selv og deres relation til andre. I forbindelse med evalueringen af SingUp – et femårigt projekt, hvor tusindvis af engelske børn gennem længere tid fik sangundervisning i kor og grupper - har Evangelos Himonides påvist en statistisk signifikant positiv korrelation mellem på den ene side børnenes sangevner og på den anden side deres selvopfattelse og følelse af inklusion i fællesskabet.

Målrettet og vedholdende arbejde med sang og musik har ifølge Michael Posner en positiv indflydelse på børns kognitive udvikling. Dette skyldes bl.a., at:

- Sang og musik påvirker hjernens udvikling, så forskellige dele populært sagt bliver bedre til at arbejde sammen, samtidig med at den mængde af energi, der forbruges til hjerneaktiviteten falder. Det betyder, at man kan overkomme mere med en mindre indsats, hvilket skaber overskud hos den enkelte
- Sang og musik fremmer koncentrationsevnen – sandsynligvis idet man gennem de musikalske aktiviteter træner evnen til at fokusere.
- Sang er en social aktivitet, som skaber et konkret og meningsfuldt mål for samarbejde og social interaktion.
- Oplevelsen af at kunne lære at have en betydningsfuld plads i et aktivt fællesskab og at sætte sig spor - fx i form af koncerter, små soloer, improvisationer mv. - styrker oplevelsen hos det enkelte barn af at have værdi og handlemuligheder.

Læs mere:

Survey study: Himonides, Evangelos: "Singing and social inclusion", *Frontiers in psychology*, 2014

Posner, Michael: "How Arts Training Influences Cognition" in *Learning, the Arts and the Brain* (www.dana.org)

**Sangens
Hus**
Alle har en stemme

2. SOCIALE KOMPETENCER

En væsentlig del af sangs positive effekter på barnets sociale kompetencer hænger nøje sammen med sangs positive indflydelse på barnets alsidige personlige udvikling, som beskrevet ovenfor.

Aktiv deltagelse i sang og musik fremmer udøverens tolerance overfor ukendte og overraskende oplevelser, og øger dermed evnen til at håndtere såvel dagligdagens udfordringer som mellem menneskelige forskelligheder.

Winsler m.fl.'s studie af musik og sangaktiviteter blandt 89 3-4 årige viste således, at den halvdel, som deltog i "Kindergarden music and movement classes", klarede sig bedre i opgaver, som indeholdt et krav om evne til selvregulering og problemløsningskompetence. Dvs. at børnene var bedre i stand til at beslutte sig for, hvad de skulle gøre i sociale situationer.

Endelig peger ovennævnte forskning på, at musikalske aktiviteter fremmer robustheden og tolerancen hos udøverne og deres villighed til at påtage sig vanskelige opgaver. Dette skyldes, at hver eneste øvelse, sang eller optræden implicit rummer muligheden for at miste kontrol og at udviklingsorienterede sangaktiviteter kan rumme såvel kendte og behagelige sange og øvelser, som stof der i situationen er ukendt og uforståeligt.

Sangaktiviteter i børnehaven er endvidere, ifølge Anne Kultti, karakteriseret ved, at børn kan deltage på mange forskellige niveauer. Når man synger med en gruppe børn kan nogle af børnene hele teksten og synger med, andre er med i omkvædet og andre igen gør måske bare de tilhørende bevægelser og den gestik, som kendetegner mange børnesange. På denne måde udmærker sangaktiviteter sig ved at være både rummelige og inkluderende og kan danne basis for børnenes følelse af at høre til i sociale sammenhænge.

Læs mere:

Kultti, Anne: *Singing as language learning activity in multilingual toddler groups in preschool*, *Early Child Development and Care*, 2013

Trainor, L. J., Shahin, A. J. & Roberts, L. E. (2009). *Understanding the benefits of musical training: Effects on oscillatory brain activity*. *Annals of the New York Academy of Science*, 1169, 133–42.

Willis, J. (2007). *The neuroscience of joyful education*. *Educational Leadership*, 64. Retrieved in September 26, 2011 from <http://www.ascd.org/publications/educationalleadership/summer07/vol64/num09/The-Neuroscience-of-Joyful-Education.aspx>

Winsler, A., Ducenne, L. & Koury, A. (2011). *Singing one's way to self-regulation: The role of early music and movement curricula and private speech*. *Early Education & Development*, 22(2), 274–304.

3. SPROG

Hjerneforsker Peter Vuust har i sin forskning vist, at hjerneaktiviteten i forbindelse med musik og sprog kan sammenlignes, og at bearbejdningen af musik og sprog delvist har samme neurale fundament. Den naturlige konsekvens er, at en styrkelse af det ene også styrker det andet.

A.D. Patel peger i sin forskning på, at musikalske aktiviteter med børn styrker sproglæringen på tre måder:

Det musikalske arbejde styrker samarbejdet mellem hjernens dele. Det betyder populært sagt, at barnet får flere brikker at flytte med, når sproget skal opfanges, forstås og huskes.

Børn som arbejder målrettet med musik, grammatik og sætningsopbygning lærer hurtigere end de, som ikke arbejder med musik.

Musik-børnene er bedre til at afkode sprogmelodi og emotionelt indhold.

Sang i forbindelse med oplæsning og historiefortælling kan endvidere styrke børnenes gryende "literacy" – et begreb, der dækker evnen til at læse, skrive og bruge sprog i situerede sammenhænge. Som sådanne "situerede sammenhænge" danner sangaktiviteter ifølge Kathryn M. Smith tydelige og trygge rammer - dels for børnenes tilegnelse af tekster, og dels for en styrkelse af den overføring fra tekst til tanke, som er bl.a. væsentlig for senere at kunne udvikle læse og skrive-kompetence.

Også Lamb og Gregory har konstateret en sammenhæng mellem hvor dygtige elever i 1. klasse læste og deres evne til at skelne toner. Der er således en sammenhæng mellem evnen til at skelne mellem toner og evnen til at skelne mellem lyde (fonetik) i forbindelse med læsning.

Læs mere:

Cross & M. Thaut (Eds.), *The Oxford handbook of music psychology* (pp. 208–216). Oxford: Oxford University Press.

Lamb, S. og A. Gregory: *The relationship Between Music and Reading in Beginning Readers. Educational Psychology*, 13, nr. 1, 19-26.

Moyeda, Iris Xóchitl m.fl.: *Implementing a Musical Program to Promote Preschool Children's Vocabulary Development, Early Childhood Research & Practice*, 2006.

Patel, A. D. (2003). *Language, music, syntax and the brain. Nature*, 6(7), 674–681.

Patel, A. D. (2008a). *Music, language, and the brain. New York: Oxford University Press.*

Patel, A. D. (2008b). *Science & music: Talk of the tone. Nature*, 453(7196), 726–727.

Patel, A. D. (2009). *Music and the brain: Three links to language. In S. Hallam, I.*

Smith, Kathryn M.: Together in Song: Building Literacy Relationships with Song-based Picture books. Language and Literacy, 3, 2014)

Vuust, Peter: *Musikkens sprog. Psyke og Logos*, 28, 2007, 186-209

4. KROP OG BEVÆGELSE

Trainor m.fl har påvist, at voksne musikere typisk har en større frontallap end gennemsnittet. Frontallappen indeholder den primære motor cortex, der kontrollerer frivillige bevægelser i specifikke kropsdele. Denne større frontallap er sandsynligvis en konsekvens af det målrettede arbejde med musik, og det er grund til at formode, at den udvikling af hjernen der er tale om, på tilsvarende vis vil blive styrket hos det musikudøvende barn.

Udover styrkelsen af frontallappen, peger almindelig erfaring og fornuft på, at når man øver sig bliver man bedre – og dermed vil sangaktiviteter koblet sammen med fagter, rytmik og dans styrke motorik og koordinationsevne.

Læs mere:

Trainor, L. J., Shahin, A. J. & Roberts, L. E. (2009). Understanding the benefits of musical training: Effects on oscillatory brain activity. Annals of the New York Academy of Science, 1169, 133–42.

5. NATUREN OG NATURFÆNOMENER

En del forskning – fx hos Raucher – peger på, at sang og musik kan være med til at øge børns rummelige intelligens (dvs. deres evne til at visualisere verden mere nøjagtigt). Forklaringer er, at når man skaber musik skal man være bevidst om afstanden mellem toner – en evne hos barnet som oversættes til en opfattelse af fysiske afstande. Særligt i sang skal man have opmærksomhed på, hvordan man rent fysisk skaber høje og lave toner (afstand) med sin stemme.

Læs mere

Raucher, F., Music Training Causes Long-Term Enhancement of Preschool Children's Spatial-Temporal Reasoning, Neurological Research, 1997, 19, 2-8.

6. KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER

Kreativitet er stadig et område hvor der er brug for begrebsafklaring og større viden om sammenhængen mellem færdigheder, viden og evne til at tænke nyt. Forskning blandt voksne musikere peger dog på en generelt bedre performance, når det handler om at løse standardiserede kreativitetstests, end sammenlignelige ikke-musikere.

En mulighed årsag er, at musikere er vant til at trække på flere evner og færdigheder samtidigt, kombineret med en robust villighed til at prøve ting af, selvom resultatet er ukendt. Endelig kan nævnes en opøvet viden om, at det kræver hårdt arbejde og langsigtet indsats at skabe noget af kvalitet.

Hvad angår børn kan fx tekstgentagelse i omkvæd stimulere sproglig kreativitet og opfindsomhed. Gentagelsen stimulerer børnenes evne til at lege med sproget – i rim, remser og rytmer. (jf. Kathryn M Smith)

Campbell bruger begrebet "enculturation" – "kulturisering", når hun skal beskrive den rolle, som musik og sang kan spille i fht. at mediere de værdier, som børnene møder henholdsvis i hjemmet og i det omgivende samfund. Dette har særligt betydning for etniske minoritetsbørn, der gennem sang kan opnå en bedre forståelse af den kultur de møder i deres familier og i det omgivende samfund.

Læs mere

Campbell, P. S.: Musical Enculturation: Sociocultural influences and meanings of children's experiences in and through music" (2011). Cit. fra Kultti, Anne: Singing as language learning activity in multilingual toddler groups in preschool, Early Child Development and Care, 2013

Smith, Kathryn M: Together in Song: Building Literacy Relationships with Song-based Picture books, Tidsskrift: Language and Literacy, nr. 3, 2014.

